

Det er ogsaa rigtigt, men den har aldrig været til Forhandling paa et Tidspunkt som dette. Efter min Opfattelse er det en Nødvendighed, at der i denne Sag sker noget før 1. April 1927, og Forhandlingen i Udvalget vil derfor ganske sikkert komme til at se noget anderledes ud end de andre Gange, der har været nedsat Udvalg; for vi er aldrig naaet længere end til at afgive Beretning. Jeg for mit Vedkommende kan kun være tilfreds med, at vi i 1919 fik gennemført den Lov, hvortil dette lille Lovforslag slutter sig, at man da gav disse særlige Lejehusmænd en Ret til at faa deres Lejeforhold ordnet paa en nogenlunde rimelig Maade for et Tidsrum af 8 Aar. Jeg gaar ud fra, at ingen i denne Sal har noget som helst imod, at dette Lejeforhold fortsættes, og heller ikke har noget at udsætte paa den Afgift, der er fastsat ved Loven af 30. Juni 1919.

Det gælder nu om, hvordan man kan ordne Forholdet mellem Ejer og Lejer, i det Øjeblik Kontrakten ophører at løbe i 1927. Det gælder ikke alene Husene, men ogsaa de Tiendegaarde, her omhandles. Men jeg kan ikke sige andet end, at det forekommer mig, at den Form, her er valgt, ikke kan bruges. Men det udelukker jo ikke, at man maaske kan finde en Form, hvorefter man dog i nogen Grad sikrede de nuværende Brugere at kunne fortsætte ud over den kontraktmæssige Tid, for Husenes Vedkommende 8 Aar. Jeg kunde tænke mig, — men den Ting kan jo bedst forhandles i et Udvalg —, at naar de 8 Aar er omme for disse Lejehuse, saa fortsætter man; men dersom Ejeren i visse Tilfælde er misfornøjet med Brugeren eller Lejeren, saa skulde dette Spørgsmaal afgøres i de Kommissioner, vi har i de forskellige Landsdele.

Det ærede Medlem Hr. Ulrich vilde ikke være med til at arbejde for dette Lovforslag, fordi han synes, der skal være et frit Forhold mellem Lejerne og Ejerne. Det ser jo meget pænt ud; men det ærede Medlem ved meget godt, at i dette Forhold er Lejeren altid den svage. Det ærede Medlem Hr. Martin Hansen har omtalt den lidt lave Afgift, der er foreskrevet i Loven af 30. Juni 1919, og udtalt, at deri skulde ligge en Opfordring til de nuværende Ejere til at sælge Husene. Jeg har ikke noget imod, at der skulde ligge en saadan Opfordring deri; men jeg kunde ønske, at man tog dette Forhold op paa en noget anden Maade, at disse Huse ikke blev solgt paa samme Maade som Fæstegods, men at de blev solgt paa den Maade, at de daværende Brugere eller Fæstere straks kunde drage den Fordel deraf, som det kan være at have den lave

Pris paa saadanne Ejendomme, og man saa blev frit stillet med Hensyn til at sælge dem. Det forekommer mig, at der var Grund til det. Disse Fæstere og disse Lejere har efter min Mening ikke Krav paa andet end et sikkert Brugsforhold til almindelig Pris; de har efter min Opfattelse af Loven ikke nogen som helst Ret til at disponere over Ejendommen, som de finder for godt.

Det ærede Medlem Hr. Ulrich hævdede, at hvis man fastsætter saadanne Regler, som her er foreslaaet om, at disse Ejendomme næsten til evig Tid skulde tilhøre Slægten, som nu bruger dem eller har Fæste paa dem, saa vilde det være en alt for stor Indskrænkning i Dispositionsretten for de nuværende Ejere af disse Ejendomme. Dette forekommer ogsaa mig at være Tilfældet. Og selv om man nu blev enig om at vedtage et Lovforslag, som gav Fæsterne og Lejerne af disse Brug, her er Tale om, en Ret til at fortsætte, saaledes at Afgørelsen af Afgiftens Størrelse, hvis Parterne ikke selv kunde enes derom, overlodes til Kommissionerne, er der vel Grund til at forstaa det saaledes, at dog Ejeren, ved Udløbet af en Lejekontrakt har Ret til at sælge det paagældende Hus til en anden Mand med Adgang for denne til at bebo Huset. Det forekommer mig, at et saadant Forhold maa vi ogsaa overveje i det Udvalg, der bliver nedsat.

Jeg kan tilsige mit Partis Støtte til en velvillig Behandling af hele dette Forhold og mener ogsaa, at Tiden er inde til, at vi kommer til en virkelig Løsning af denne Sag. Jeg tror, det vil vise sig at være ret heldigt, at vi har faaet Forslaget forelagt nu; vi har da god Tid til at drøfte Spørgsmaalet til Ende inden 1. April 1927. Det forekommer mig, at man maa kunne finde en Form for Ordningen af disse Forhold; det ærede Medlem Hr. Martin Hansens Udtalelser var jo ikke helt afvisende. Jeg skulde mene, at der var Udsigt til, at man i Løbet af denne Vinter eller i alt Fald i næste Samling kunde naa et Resultat. Der er i høj Grad Trang til at gøre Brugere ns Forhold saa sikre, som de paa nogen mulig Maade kan gøres, uden at man gaar de nuværende Ejere for nær.

Holstein: Naar vi skal drøfte Rækkevidden og Omfanget af den særegne Brugsbeføjelse, som den højtærede Landbrugsminister ved dette Lovforslag søger gennemført for Landbrugsejendomme af en vis historisk Oprindelse, ligger det nær at se paa, hvad der har været Formaalet med vor